

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

LIBEREC

Inspekční zpráva

Základní umělecká škola Žandov

Dlouhá 121, 471 07 Žandov u České Lípy

Identifikátor: 600075109

Zřizovatel: Město Žandov, Náměstí 132, 471 07 Žandov u České Lípy

Školský úřad Česká Lípa, Havlíčkova 443, 470 01 Česká Lípa

Termín konání orientační inspekce: 24. a 25. ledna 2000

Čj.	083 40/00 - 4017
Signatura	oh1kt104

OBOROVÁ STRUKTURA ZÁKLADNÍ UMĚLECKÉ ŠKOLY

Základní umělecká škola (dále ZUŠ) Žandov s odloučeným pracovištěm v Kravařích byla založena v roce 1989. Výuka je určena převážně žákům základních škol spádové oblasti Žandov, Horní Police, Stružnice, Jezvė a Kravaře. Ve letošním školní roce navštívuje školu celkem 300 žáků v hudebním, výtvarném, tanečním a literárně-dramatickém oboru (dále HO, VO, TO, LDO). Výuku zajišťuje celkem 16 učitelů, ale z toho pouze dva na plný pracovní úvazek.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ V HUDEBNÍM A VÝTVARNÉM OBORU

Hudební obor

V HO vyučuje celkem 9 učitelů 188 žáků hře na klavír, akordeon, kytaru, housle a zobcovou flétnu, hudební nauce (dále HN), souborové (komorní) hře a sborovému zpěvu. Vzhledem k pracovní neschopnosti a dalším překážkám v práci některých učitelů, mohla být uskutečněna pouze část plánovaných hospitací. Hospitováno bylo celkem čtyřikrát, v předmětech - hra na klavír, zobcovou flétnu a HN.

Členění učiva do jednotlivých ročníků ve sledovaných předmětech odpovídá schváleným učebním osnovám. Stanovené cíle uvedené ve studijních plánech jednotlivých žáků HO jsou diferencované podle míry talentu i podmínek pro vlastní domácí přípravu na vyučování. Kromě hlavního nástroje mají žáci možnost aktivního využití v dalších předmětech jako např. sborový zpěv, souborová a komorní hra.

Pouze 4 vyučující mají úplnou odbornou i pedagogickou způsobilost. Řada učitelů s kvalifikací pro MŠ a ZŠ vyučuje na ZUŠ mimo své hlavní zaměstnání. Tento stav má příčinu v současných omezených možnostech ředitele školy získat učitele s potřebnou kvalifikací.

Prostory určené pro individuální i skupinovou výuku odpovídají současným potřebám školy. Pro veřejná vystoupení má škola možnost využívat obřadní síň MěÚ. Vybavení jednotlivých učeben odpovídá běžnému standardu. Učebna hudební nauky je dostatečně prostorná, s kapacitou pro 16 žáků a další možností omezeného prostoru pro pohybové hry. Problémem je šatna. Žáci si přinášejí kabáty do třídy a odkládají je přes židle, což není hygienické ani nepůsobí esteticky. Vybavení učebními pomůckami (hudební nástroje, audiotechnika) je v rozsahu, umožňujícího realizaci stanovených výukových cílů.

Organizaci, formy a metody vzdělání hodnotí inspekce z hlediska provedených hospitací jako běžné. Některá negativní zjištění jsou v malé náročnosti výuky, např. ve hře na klavír byl kladen poměrně malý důraz na rozvoj technických dovedností žáka jak v celkové struktuře hodiny, tak i v rozsahu zadávaných cvičení pro další domácí přípravu. Ve hře na zobcovou flétnu nebyl kladen odpovídající důraz na tvoření tónu a jeho kvalitu i na přesné respektování notového záznamu z hlediska dodržování délky not. Vyučující by měli více respektovat zásadu názornosti při řešení jednotlivých problémů pomocí vlastních ukázek hry na nástroj a soustavně sledovat upevňování základních návyků hry na nástroj (např. tím, že notový stojan bude upraven do potřebné výšky). Také množství informací předávaných žákům v HN by mělo být úměrné jejich věku a schopnostem, zejména pokud se jedná o látku (v tomto případě intervaly), která je procvičována průběžně i v dalších ročnících.

Pozitivní motivace a hodnocení přispívají k prohloubení zájmu žáků o studium i o aktivní muzicírování. Průběžné hodnocení žáků je objektivní a zdůvodněné, jsou při něm respektovány rozdílné dispozice žáků i možnosti jejich pravidelné přípravy na vyučování.

Vzájemná komunikace mezi pedagogy a žáky byla ve sledovaných hodinách bezproblémová, založená na vzájemné důvěře. Je to dáno i tím, že většina učitelů i bez odborné způsobilosti má dostatek pedagogických zkušeností z jiných typů škol. Vedení školy vytváří v průběhu školního roku dostatek příležitostí žákům prezentovat získané dovednosti na veřejnosti.

V průběhu inspekce nebyly zaznamenány nežádoucí projevy v chování žáků.

Postupové zkoušky se uskutečňují podle požadavků osnov a je o nich vedena příslušná dokumentace. I když příprava žáků na konzervatoře není pravidelná (za poslední období byli přijati dva žáci, jeden je v současné době ke studiu připravován), udržuje ředitel školy s těmito školami pravidelný kontakt, zejména ve hře na akordeon. Díky kvalifikované výuce tohoto nástroje dosahuje škola v akordeonových soutěžích nadprůměrných výsledků v sólové i v komorní hře.

ZUŠ obohacuje ve své spádové oblasti i kulturně společenský život např. žákovskými koncerty včetně výchovných koncertů pro žáky ZŠ, příležitostnými vystoupeními i samostatnými koncerty pěveckého sboru.

Hodnocení kvality vzdělávání v hudebním oboru

Základem organizace vzdělávání v hudebním oboru je individuální nástrojová výuka. Na ní navazuje povinná hudební nauka i další formy skupinového a kolektivního vyučování podle učebních plánů. Vyučující se snaží o rozvoj hudebnosti žáků, ČŠI zaznamenala rezervy v metodice nástrojové výuky, zejména u učitelů bez příslušné odborné způsobilosti.

Inspekce hodnotí kvalitu vzdělávání v HO jako dobrou.

Výtvarný obor

Hodinová dotace vyučování VO odpovídá MŠMT ČR vydaným učebními plány pro ZUŠ (č. 30, 31, 32). Na učební plány navazují platné učební osnovy, které jsou následně rozpracovány v tematických plánech jednotlivých učitelů. Počet žáků oboru je 96 a na částečný úvazek je vyučuje pět učitelek. Pouze jedna vyučující má odpovídající odbornou způsobilost, tři mají pedagogickou způsobilost a jedna učitelka v současné době studuje. Ředitel školy si je vědom roztržitého stavu na malé úvazky a předpokládá, že od druhého pololetí školního roku 1999-2000 bude ve VO vyučovat odborně způsobilá učitelka na celý pracovní úvazek.

Vlastní vzdělávání je organizováno formou kolektivní výuky. Zařazení žáků do ročníků školy i do jednotlivých skupin odpovídá vhodnému věkovému členění.

Bezprostřední příprava na hodiny je dána zaměřením vyučujících a jejich zkušenostmi (tři vyučující jsou učitelkami základní školy, jedna učitelka učí na VO ZUŠ v České Lípě).

VO využívá tři poměrně malé učebny, které jsou z větší části vybaveny starším nábytkem (nastavitelné stoly a ateliérové stojany). Učebny nejsou specializované pro výuku předmětů modelování nebo grafika. Obor je vybaven keramickou pecí a starším grafickým lisem. Všechny potřebné výtvarné pomůcky poskytuje žákům škola. V učebně umístěný archiv výtvarných prací žáků není uspořádán.

Při hospitacích bylo zjištěno, že motivování žáků, na počátku vyučovaného celku, respektuje kreativitu žáků a směřuje k chápání problému (studie přírodniny) z různých úhlů pohledu.

Pomocí názoru bylo žákům učivo srozumitelně vysvětleno, společně byl zvolen způsob realizace (grafická technika - linoryt). Navštívené hodiny charakterizovala klidná atmosféra s aktivním zapojením do procesu plnění zadaného úkolu. Potřebná třídní dokumentace je řádně vedena, vyučující se zajímá o aktuální dění ve výtvarné pedagogice a snaží se o aplikaci těchto znalostí do metodických postupů výuky.

Celkové hodnocení výkonu žáků probíhá podle klasifikačního řádu a respektuje požadavky

platných učebních osnov. K porovnávání výsledků vzdělávání slouží i úspěšná prezentace výtvarných prací žáků na výstavách a přehlídkách (pět výtvarných řad postoupilo z oblastního kola na celostátní přehlídku VO ZUŠ - Brno 1999). Úspěšnost vzdělávací činnosti je úměrná podmínkám a současným možnostem VO.

Hodnocení kvality vzdělávání výtvarného oboru

Základem organizace vzdělávání VO je kolektivní vyučování, které vychází z individuálního vedení žáka ve skupině. Vyučující respektuje individualitu žáka, cíleně se snaží o rozvoj jeho výtvarného citění a myšlení. Praktické výtvarné činnosti podporují rozvoj fantazie a jsou přiměřeně doplňovány teoretickými vědomostmi.

Kvalitu vzdělávání výtvarného oboru hodnotí inspekce jako dobrou.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Koncepční záměry školy jsou zpracovány do plánu rozvoje na období 1998-2008 (včetně materiálně-technického a personálního zabezpečení). Vzhledem ke stávajícímu personálnímu obsazení jsou stanovené cíle mírně nadnesené (pouze dva učitelé pracují na plný pracovní úvazek). Od druhého pololetí školního roku 1999-2000 by se tato situace měla zlepšit (tři plné úvazky) a od školního roku 2000-2001 ředitel školy plánuje čtyři plné pracovní úvazky a s tím i úměrné snížení počtu učitelů s částečnými úvazky.

Na základě připomínek umělecké rady byly vytvořeny koncepční záměry i podrobný a přehledný roční plán. V plánu akcí a v měsíčním plánu jsou vždy uvedeny termíny a jmenovitá zodpovědnost za plnění jednotlivých úkolů. Inspekce také pozitivně hodnotí osobní plán, kde má ředitel školy vypsány všechny nutné úkoly, které je třeba v daném období splnit.

Inspekce hodnotí úroveň plánování jako velmi dobrou.

Organizování

Organizační struktura školy vychází ze současného personálního obsazení. Na výuce se podílí celkem 16 učitelů. Většina pedagogického sboru učí malý počet hodin, někteří dojíždí. Všichni učitelé jsou členy umělecké rady.

Vzájemné předávání informací je doloženo (písemná forma - sešit a osobní kontakt). Ve škole není ustavena rada školy nebo jiné sdružení rodičů. Aktuální informace předávají učitelé rodičům v žákovských knížkách. O prospěchu a chování žáka jsou pravidelně informováni při žákovských vystoupeních. Rodičovská veřejnost rovněž neformálně spolupracuje při organizování školních akcí, při soutěžích a přehlídkách (mimo působiště školy zajišťují dopravu žáků).

Organizační uspořádání vychází ze současných možností a je dáno personálními podmínkami. Oblast organizování hodnotí inspekce jako dobrou.

Vedení a motivování pracovníků

Vedení vzdělávacího a výchovného procesu i provozu školy má stanovena pravidla. Operativní řízení vychází z návrhů a připomínek pedagogického sboru. Rovněž dlouhodobé zkušenosti získané v průběhu existence školy (od roku 1989), atmosféra důvěry a spolupráce tvoří dobré podmínky pro práci pedagogů i žáků.

Ředitel školy podporuje odborný růst učitelů. Formou častých hospitací, odborné literatury, možností dalšího vzdělávání (odborné kurzy) a návštěvami okolních ZUŠ dbá o zvýšení kvality práce u nekvalifikovaných pracovníků. Škola také reaguje na nové podněty, sleduje vývoj uměleckého školství, učitelé využívají odborné časopisy a publikace.

Kritéria osobního hodnocení i mimořádných odměn jsou zpracovány, všichni učitelé byli s nimi seznámeni a jsou podle těchto kritérií také hodnoceni.

Úroveň vedení a monitorování pracovníků školy hodnotí inspekce jako dobrou.

Kontrolní mechanismy

Plán kontrolní činnosti je logickou součástí osobního plánu ředitele školy. Samostatně je vypracovaný plán hospitací. Stanovený počet hospitací je z hlediska potřeby dostačující. Pravidelná kontrola třídní dokumentace je stvrzována podpisem.

Vzhledem k velikosti školy, střídání vyučujících (podle rozvrhů hodin) je osobní denní průběžná kontrola předpokladem pro bezproblémový chod školy.

Kontrolní systém školy se opírá o předem stanovená pravidla, je plánovaný a funkční vzhledem k učitelům i žákům. Inspekce hodnotí úroveň kontrolní činnosti jako dobrou.

Hodnocení kvality řízení

Zlepšení personálních podmínek podmiňuje další rozvoj školy. ČŠI doporučuje podle místních možností omezit počet pracovníků na částečný pracovní úvazek. Celkově inspekce hodnotí úroveň kvality řízení jako dobrou.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj. 096/99-1 ze dne 24. září 1999,
- inspekční zpráva ze dne 16. června 1997 čj. 0 - 08 -01/9697 - JL31 - 160
- plán rozvoje školy (1998-2008),
- plán práce školy a plán organizace školního roku 1999-2000,
- plán akcí školy (1999-2000)
- měsíční plány,
- osobní plán ředitele školy,
- třídní knihy a katalogové listy hudebního a výtvarného oboru,
- rozvrhy hodin pro školní rok 1999-2000
- výroční zpráva školy (1998-1999),

- hospitační záznamy inspektorů,
- protokoly o závěrečných a postupových zkouškách,
- výtvarné práce žáků.

ZÁVĚR

Pozitiva:

- Ve své spádové oblasti poskytuje škola základy uměleckého vzdělávání,
- výrazným způsobem obohacuje kulturní život města,
- dosahuje nadprůměrných výsledků v soutěžích ve hře na akordeon.

Negativa:

- Neuspořádaný archiv výtvarných prací žáků,
- složení pedagogického sboru a s tím spojené problémy v zajištění pravidelnosti a kvalifikovanosti výuky.

Doporučení:

1. V rámci koncepce školy realizovat plánovaná opatření v personální oblasti s cílem snížení podílu učitelů bez odborné způsobilosti, s pouze částečnými úvazky.
2. Zajistit vhodnější odkládání svršků žákům v učebně hudební nauky.
3. Zabezpečit uspořádání archivu výtvarných prací žáků VO a pověřit jednu vyučující odpovědností za jeho vedení.

Česká školní inspekce celkově hodnotí úroveň ZUŠ z hlediska výchovně-vzdělávací i řídicí práce jako dobrou.. V průběhu inspekce nebylo zjištěno neefektivní vynakládání finančních prostředků ze státního rozpočtu.

Oproti závěrům z minulé inspekční zprávy nedošlo k výrazným změnám.

Datum vyhotovení inspekční zprávy a složení inspekčního týmu

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Jan Svoboda	Jan Svoboda v. r.
Členové týmu	PaedDr.Jana Langerová	PaedDr. Jana Langerová v. r.

V Jablonci nad Nisou dne 10. února 2000.

Datum a podpis ředitele stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 23. února 2000

Razítko

Ředitel základní umělecké školy

Podpis

Oldřich Jenček

Oldřich Jenček v. r.

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti základní umělecké školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitel základní umělecké školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Dobrá	Negativa a pozitiva v rovnováze, průměrná úroveň
Ještě vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu
Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Školský úřad	6. března 2000	083 84/00 - 4017
Zřizovatel	6. března 2000	083 85/00 - 4017

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-----	-----	Připomínky nebyly podány